

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **M. P.**, zastoupená Mgr. Michalem Mazlem, advokátem se sídlem Belgická 276/20, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **obec Branov**, se sídlem Branov 34, proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 25. 1. 2024, č. j. MZP/2024/290/81, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2024, č. j. 6 A 28/2024-32,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně ani osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí ministra životního prostředí (dále „napadené rozhodnutí“), který zamítl rozklad a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2023, č. j. MZP/2023/620/1411. Tím bylo, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, vyhověno námitkám žalobkyně v plném rozsahu a její pozemky byly vyjmuty z navrhovaného území Národního parku Křivoklátsko. Žalobkyně v rozkladu proti rozhodnutí žalovaného namítala, že ve výkonu svých práv bude dotčena i vyhlášením národního parku na pozemcích sousedících s pozemky v jejím vlastnictví. Ministr životního prostředí však rozhodl, že podle § 40 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, podle něhož *vlastník je oprávněn uplatnit námitky jen proti takovému navrženému způsobu nebo rozsahu ochrany, jímž by byl dotčen ve výkonu svých práv*

nebo povinností, nelze vyhovět námitkám proti vyhlášení národního parku na pozemcích nenacházejících se ve vlastnictví žalobkyně.

[2] Žaloba byla podána dne 22. 3. 2024. Jelikož soudní poplatek nebyl uhrazen, vyzval Městský soud v Praze (dále „městský soud“) žalobkyni k jeho zaplacení usnesením ze dne 26. 3. 2024, č. j. 6 A 28/2024-21, a to ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení. Jak vyplývá z doručenky na č. l. 23 spisu městského soudu, usnesení bylo doručeno zástupci žalobkyně téhož dne, tudíž poslední den lhůty pro zaplacení soudního poplatku připadl na 10. 4. 2024. Usnesením označeným v záhlaví (dále „napadené usnesení“) pak městský soud řízení zastavil, neboť žalobkyně ve stanovené lhůtě soudní poplatek nezaplatila.

II. Kasační stížnost

[3] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) v kasační stížnosti namítla, že soudní poplatek uhradila dne 19. 4. 2024, tedy předtím, než jí bylo napadené usnesení doručeno a nabylo právní moci. Následně dne 24. 4. 2024 požádala městský soud o prominutí zmeškání lhůty k uhrazení soudního poplatku, neboť (pravděpodobně z důvodu nutnosti přenastalovat software v souvislosti s přechodem na nové mobilní zařízení) nebyl zástupce o doručení usnesení městského soudu s výzvou do datové schránky notifikován a z důvodu nemoci se o něm dozvěděl až dne 16. 4. 2024. Stěžovatelka si je vědoma zpřísněného režimu týkajícího se povinnosti uhradit soudní poplatek podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, stále však platí odst. 7 téhož ustanovení, podle něhož *nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost*. Nejvyšší správní soud přitom v minulosti dovodil, že postupem podle § 40 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), lze prominout i zmeškání soudcovské lhůty stanovené k úhradě soudního poplatku (rozsudek NSS ze dne 17. 5. 2012, č. j. 7 As 69/2012-20), o což stěžovatelka požádala ve stanovené lhůtě, a to před pravomocným skončením řízení o žalobě (v tom se případ stěžovatelky odlišuje od situace posuzované Ústavním soudem v usnesení ze dne 25. 5. 2021, sp. zn. III. ÚS 1198/21). Zmíněný rozsudek NSS č. j. 7 As 69/2012-20 byl aplikován i Krajským soudem v Brně v rozsudku ze dne 15. 2. 2023, č. j. 30 A 41/2022-100, přičemž NSS mu v tomto ohledu v usnesení ze dne 6. 4. 2023, č. j. 3 As 31/2023-15, nic nevytkl. Bylo porušeno stěžovatelčino právo na spravedlivý proces. Navrhla napadené usnesení zrušit.

[4] Vyjádření ke kasační stížnosti žalovaného ani osoby zúčastněné na řízení Nejvyšší správní soud nevyžádal, neboť nemohla ovlivnit výsledek posouzení věci týkající se toliko otázky splnění podmínky řízení spočívající v povinnosti uhradit soudní poplatek.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná, není však důvodná.

[6] Stěžovatelka namítá, že zastavení řízení o žalobě bylo nezákonné [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.]. Soudní poplatek sice zaplatila až po uplynutí lhůty stanovené jí k tomu městským soudem, ten však neposoudil její žádost o prominutí zmeškání této lhůty, která mu byla doručena před právní mocí napadeného usnesení. Svou argumentaci opírá o rozsudek NSS č. j. 7 As 69/2012-20.

pokračování

[7] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. **K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží*** (zvýraznění doplněno).

[8] Na stěžovatelčin případ lze plně vztáhnout argumentaci Ústavního soudu ve zmíněném nálezu sp. zn. III. ÚS 1198/21, kde je v bodech 8 a 9 uvedeno: „V nyní posuzované věci je podstatné a mezi účastníky řízení nesporné, že stěžovatelka uhradila soudní poplatek za kasační stížnost až společně s žádostí o prominutí zmeškání lhůty k jeho zaplacení, tedy objektivně nahlíženo opožděně. V soudem určené lhůtě, odpovídající § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, totiž na účet soudu nedorazila příslušná platba a Nejvyšší správní soud proto nemohl postupovat jinak, než zastavením řízení. Podle § 9 odst. 1 věta třetí zákona o soudních poplatcích ve znění zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „zákon č. 296/2017 Sb.“) totiž platí, že „[k] zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží“. 9. Tuto právní úpravu přitom plénum Ústavního soudu shledalo ústavně konformní, když návrh na zrušení této části ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích nálezem sp. zn. Pl. ÚS 9/20 ze dne 30. 3. 2021 zamítlo. Ústavní soud zde zejména uvedl, že právo na přístup k soudu je v čl. 36 odst. 1 Listiny formulováno tak, že „[k]aždý se může domáhat stanoveným postupem svého práva. Na této formulaci je podstatná podmínka, že práva se lze domáhat ‚stanoveným postupem‘. Ústavní soud považuje ‚stanovený postup‘ upravený v napadeném ustanovení za přísný, avšak ústavně konformní. Každý poplatník nese vlastní odpovědnost za to, že se soudní poplatek dostane do dispozice soudu řádně a včas, bez ohledu na to, jaký způsob k jeho úhradě zvolí.““

[9] Stěžovatelčinu argumentaci nepodporuje ani zmíněné usnesení NSS č. j. 3 As 31/2023-15, kde byla situace odlišná v tom, že napadené usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 30 A 41/2022-100 se netýkalo zastavení řízení (o tom bylo rozhodnuto usnesením ze dne 30. 5. 2022, č. j. 30 A 41/2022-62, které NSS aproboval rozsudkem ze dne 26. 9. 2022, č. j. 8 As 145/2022-24), nýbrž toliko zamítnutí žádosti o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku. Kasační stížnost byla shledána nepřipustnou, neboť směřovala proti rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.], a k věcnému posouzení jeho zákonnosti tak nedošlo. Nelze tudíž souhlasit, že zde Nejvyšší správní soud akceptoval aplikovatelnost názoru uvedeného ve svém dřívějším rozsudku č. j. 7 As 69/2012-20, který vykládal právní úpravu ve znění před novelizací zákona o soudních poplatcích (zmíněnou v předchozím bodě tohoto rozsudku).

[10] Jinými slovy, městský soud postupoval v souladu se zákonem i ústavně konformně, pokud řízení o žalobě zastavil. Zástupce stěžovatelky výzvu k zaplacení soudního poplatku z datové schránky vyzvedl dne 26. 3. 2024 v 16:40 hodin, ale poplatek včas (tj. do 10. 4. 2024) nebyl uhrazen. Nad rámec nutného lze dodat, že skutečnost, že se městský soud ke stěžovatelčině žádosti o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení poplatku v napadeném usnesení ani nevyjádřil, je třeba přisoudit tomu, že žádost mu byla doručena až poté, co bylo napadené usnesení vypraveno a dodáno do datové schránky (nikoliv však doručeno) zástupci stěžovatelky. Městský soud byl svým usnesením vázán.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Nedůvodnou kasační stížnost Nejvyšší správní soud zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[12] Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému žádné náklady nevznikly a osobě zúčastněné na řízení nebyla uložena žádná povinnost ani nenastaly důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2024

Eva Šonková
předsedkyně senátu